

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud
v Praze

U s n e s e n í

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 29. listopadu 2005 odvolání státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22.3. 2005, sp. zn. 49 T 10/2003 v tr. věci obž. Luboše [příjmení], [datum narození] a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm.b,c) tr. řádu se napadený rozsudek v plném rozsahu z rušu je a podle § 259 odst. 1 tr. řádu se věc vrací soudu prvního stupně.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem byl obžalovaný [jméno] [příjmení] zproštěn podle § 226 písm.a) tr. řádu obžaloby pro skutek, spočívající v tom, že jako jednatel společnosti DENIS INT spol. s r.o. se sídlem v Trmicích, Václavské náměstí č.p. 5, u Finančního úřadu v Ústí nad Labem předložil faktury od dodavatele Mave Eltric A S [jméno] [příjmení] [jméno], jejichž plnění nebylo uskutečněno a faktura nebyla zaplacená, když na základě předložené faktury č. 86/ 1994 ze dne 16.12.1994 v souvislosti s přiznáním k dani z přidané hodnoty za měsíc prosinec 1994 uplatnil dne 25.1.1995 odpočet daně na vstupu ze základu daně 15 mil. Kč, a na dani z přidané hodnoty tak neoprávněně čerpal 3.450.000 Kč, na základě téže předložené faktury uplatnil dne 30.6.1995 přiznání k dani z příjmu právnických osob, v němž neoprávněně za rok 1994 zaúčtoval do nákladů na účet č. 518/9-ostatní služby- částku 15 mil. Kč a neodvedl tak daň do státního rozpočtu ve výši 6.300.000 Kč, na základě předložené faktury č. 47/ 1995 uplatnil dne 1.7.1995 neoprávněně k dani

z přidané hodnoty za měsíc červen 1995 odpočet daně na vstupu ze základu daně 1 mil. Kč v sazbě 22 % a na dani z přidané hodnoty tak neoprávněně čerpal 220.000 Kč, neboť nebylo prokázáno, že skutek stal.

Proti tomuto rozsudku podala státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem v zákonné lhůtě odvolání. Uvedla, že nejméně ke skutku došlo, neboť obžalovaný [jméno] [příjmení] finančnímu úřadu skutečné faktury od dodavatele - Mave Eltric předložil. Není však na podkladě dosud provedených důkazů jednoznačně možné učinit závěr o nevině obžalovaného, když nelze přehlédnout skutečnost, že obžalovaný podle veřejně přístupného obchodního rejstříku působil v daném období aktivně v desítkách společností jako společník, jednatel, likvidátor, předseda představenstva, předseda dozorčí rady a v řadě těchto subjektů spolupůsobili i [jméno] [příjmení] a [příjmení] [příjmení], svědci uvádějící až v hlavním líčení tvrzení o běžném uložení finanční hotovosti přesahující částku 15 mil. Kč v trezoru firmy DENIS INT, které se však vzhledem k výši základního jmění společnosti, které do dubna 1994 činilo 100.000 Kč, poté nejvýše 300.000 Kč, která je od dubna 1998 v likvidaci a od srpna 2002 v konkursu, jeví značně nepravděpodobným. Navíc je s podivem, že s odstupem deseti let si obžalovaný např. vzpomněl, kdo a kam peníze svědkovi [příjmení] dovážel a předával. Nebylo ověřeno tvrzení z výpovědi obžalovaného, že mu nebylo dodáno stavební povolení od firmy Aquatis Brno, že projekt nebyl komplexní, a proto nebyl celý obchod stran malé vodní elektrárny realizován. Svědkyně [příjmení] [příjmení] a [příjmení] připustily možnost, že firma měla finanční prostředky ve výši 38 mil. Kč, účetní si však nepamatovala, kolik peněz bylo na hotovosti v pokladně ani zda se jednalo o milionové částky, neboť obžalovaný měl několik účtů. Nikoli tedy, jak z odůvodnění rozsudku vyplývá, že mohla firma uvedenou sumou určitě disponovat. O rozdílných finančních částkách hovoří i svědek [příjmení] jako druhý jednatel firmy, který se však nezajímal, zda se něco ve Švédsku dále realizovalo. Tudíž závěr o předání celé částky formou hotovosti ve výši přes 18 mil. Kč s ohledem na navazující neutěšenou finanční situaci svědka [příjmení] i skutečnosti shora se jeví nepravděpodobným. Navíc dále tento svědek uvedl, že razítka měl i na stole v krabici, tudíž nikoli, jak je v odůvodnění napadeného rozsudku v závěru prvního odstavce str. 3 uvedeno, že je měl svědek stále u sebe, a mohl příjmové potvrzení jimi opatřit pouze on. Byť byl stranami udělen souhlas ke čtení znaleckého posudku z oboru písmoznalectví, soud se neměl s takto provedeným důkazem spokojit a měl přistoupit k osobnímu výslechu znalce za účelem zjištění, jak velká je pravděpodobnost podpisu [jméno] [příjmení] jako příjemce na zmiňovaných dokladech. Vysvětlení svědka [příjmení] stran uzavření nového objemově mnohem menšího obchodu poté, co nebyl finančně odměněn za prvý, které soud zhodnotil téměř na hranici akceptovatelnosti invektiv, se naopak jeví logickým, a to vzhledem k věku svědka, narozeného v roce 1933, u něhož odstup od posledního odsouzení jako časové velký zhodnotil i soud. Přesto rovněž z tohoto důvodu i tuto skutečnost bere v potaz při posuzování jeho věrohodnosti. Proto navrhl, aby byl napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm.b) tr. řádu zrušen a věc byla podle § 259 odst. 1 tr. řádu vrácena k novému projednání a rozhodnutí, neboť dokazování nebylo úplné a je třeba jej doplnit.

Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr.ř. napadený rozsudek a řízení mu předcházející a dospěl k závěru, že odvolání státního zástupce je důvodné.

Je třeba předně uvést, že soud I. stupně v dosavadním řízení nashromáždil a procesně řádným způsobem provedl důkazy, které byly navrženy procesními stranami. Státní zástupkyně v obžalobě výslech znalce z oboru kriminalistika, odvětví písmoznalectví, nepožadovala a intervenující státní zástupkyně žádný návrh na doplnění dokazování u hlavního líčení nevznesla. Proto odvolací námitka směřující do nevyslechnutí uvedeného znalce není smysluplná a rovněž odvolací soud nepovažuje osobní výslech znalce za nutný. Soud prvního stupně ve smyslu § 2 odst. 5 tr.ř. projevil snahu zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který by byl nezbytný pro jeho rozhodnutí. Rozsah provedeného dokazování však podle názoru odvolacího soudu není dostatečný a závěr soudu o tom, že nebyla prokázána vina obžalovaného, je předčasný, odůvodnění napadeného rozsudku není přesvědčivé, soud I. stupně se nevypořádal se všemi

okolnostmi významnými pro své rozhodnutí. Odvolací soud tedy shledal důvody pro postup podle § 258 odst. 1 písm.b,c) tr. řádu.

Krajský soud při svých úvahách o možném zavinění obžalovaného vycházel vedle výpovědi obžalovaného učiněné u hlavního líčení z výpovědi svědků [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], Ing. [příjmení], [příjmení] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. Dále pak vycházel z provedených důkazů znaleckým posudkem a z důkazů listinných. Při hodnocení takto provedených důkazů dospěl k závěru, že nebylo prokázáno, že skutek se vůbec stal, přičemž obhajobu obžalovaného zpochybnilo pouze svědectví svědka [jméno] [příjmení]. Soud prvního stupně v příslušné části napadeného rozsudku nabízí dvě možné varianty, pouze dvojí racionální vysvětlení veškerého dění ve vztahu k svědkovi [příjmení], přičemž osobu svědka [příjmení] pak hodnotí podle vysvětlení druhého jako člověka aktivního, vynalézavého, který dokázal využít vzniklé situace ve svůj prospěch a jehož svědectví je nehodnověrné a neschopné obstát ve srovnání s výpovědí obžalovaného a dalších ve věci provedených důkazů. Krajský soud se však nedostatečně zabýval i možnou jinou variantou, kterou mohla být skutečnost, že obžalovaný opravdu jím vehementně tvrzenou a deklarovanou částku 18 500 000 Kč skutečně nezaplatil, přičemž okolnosti zapojení, význam postavení svědka [příjmení] a především smysl celé záležitosti mohl být jiný. Tvrzení svědka [příjmení] (bez ohledu na způsob, jakým je prezentoval) o tom, že deklarovaná částka 18 mil. Kč nebyla fakticky zaplacená, tedy že nedošlo ke zdanitelnému plnění, se odvolacímu soudu (prozatím) nejvíce vyložené s ohledem na výpověď obžalovaného k celému projektu a okolnosti zapůjčení uvedené částky peněz.

K těmto skutečnostem obžalovaný mimo jiné uvedl, že svědek [příjmení] jej seznámil s lidmi, kteří se podíleli na přípravě výstavby ve Švédsku a ani obžalovanému dávali informace o projektu. Tato výstavba měla ekonomickou návratnost za 4 roky a svědek [příjmení] požadoval 4- 5% z výnosu za prodej projektu, který připravil. Tato akce měla být zrealizována do konce roku 1994. Ve Švédsku se v roce 1994 1995 dělalo geodetické zaměření na firmu svědka [příjmení] a ten to měl do konce roku 1995 zpracovat. Obžalovaný projekt a všechny věci kolem toho viděl ve firmě AQUATIS Brno, která dělala projekt pro firmu svědka [příjmení]. Obžalovaný měl převzít hotové dílo a to byla součást kupní smlouvy a měl realizovat stavbu. Oni to měli dotáhnout do stavebního povolení. To však obžalovanému nebylo předáno, protože jím svědek [příjmení] nezaplatil. Obžalovaný věděl, kde to ve Švédsku je, má k tomu všechny materiály.

Obžalovaný pak učinil písemnou, výpověď“, kterou doručil do trestního spisu. Zde hovořil mimo jiné o dřívějších úvahách o možné spolupráci s [příjmení] na výstavbě MVE ve Švédsku a rovněž dalších okolnostech úhrady zmiňované mnohamilionové částky. V roce 1994 jako firma DENIS INT spol. s r.o. měli od bank poskytnuté nějaké investiční úvěry a disponovali i dostatečnou finanční hotovostí a měli dále přislíbenou případnou finanční účast i od dalších osob a firem, se kterými v té době spolupracovali. Z jejich strany bylo velice reálné případný vstup do projektu realizovat. Zde ale chtěli celý projekt plně řídit, aby nebylo možné tento projekt ovlivnit třetí osobou. Z uvedeného důvodu již obžalovaný nepřistoupil na sdružení a preferoval úplné odkoupení. Osobně mluvil s lidmi, kteří byli přímo ve Švédsku a podíleli se na přípravě projektu, případně byli při provádění geodetických měření. Z uvedených osob může uvést Ing. [příjmení] z AQUATIS Brno, případně Ing. [příjmení] z Povodí Ohře s.p. V tomto případě se jednalo o nezávislé obchodníky, kteří v oboru působili již delší dobu a od všech dostával pozitivní informace, že tento projekt je velmi slibný a má velmi perspektivní návratnost. Velmi tomu pomáhal i stávající pohled švédských úřadů na způsob podnikání a realizace investic v tomto oboru na území určité oblasti Švédska. Obžalovaný měl možnost se seznámit se všemi připravovanými studiemi a projekty, které vypracoval AQUATIS Brno a to včetně ekonomických studií a analýz, kde byla jednoznačně deklarována návratnost nejdéle do čtyř let. Z následného šestiletého provozu, se kterým se počítalo, byl hrubý výnos ve výši 1,5 násobku vložených investic a bylo v té době uvažováno s předpokládaným hrubým ziskem ve výši 300 milionů korun. Toto ještě dále zvýhodňovaly daňové prázdny pro provozovatele MVE po dobu deseti let. Vzhledem k těmto

výnosům, které byly ve výši cca 25 % ního zhodnocení vložených investic ročně, byl projekt velice lákavý a [příjmení] si jeho postoupení ve stavu rozpracovanosti, v jakém byl, cenil na cca 4- 5% z výnosů po splacení úvěrů, tj. na 15 - 20 mil. Kč. V této ceně měl zohledněny jak výdaje, které mu s přípravou projektu vznikly, tak dále know-how, nebo lépe řečeno nápad výstavbu v dané oblasti realizovat. Nakonec se s [příjmení] dohodli na částce 15 mil. Kč bez DPH s tím, že až budou doloženy chybějící části podkladů, bude mu základě dodatku ke kupní smlouvě vyplacen ještě 1 mil. Kč. bez DPH. Podmínkou ze strany p. [příjmení] bylo uzavření kupní smlouvy a zaplacení příslušné částky do konce roku 1994. K uzavření kupní smlouvy došlo 16.12.1994 s tím, že obžalovaný připravil smlouvu a s touto přijel za [příjmení] do kanceláře v Děčíně s tím, že tuto smlouvu podepíše a ověří. Následně bude z jeho strany provedena platba ve prospěch svědka. Vzhledem k problémům s Ekoagrobankou, na které jej [příjmení] upozornil, preferoval platbu hotově. Ještě před podpisem smlouvy jej [příjmení] požádal o zálohu ve výši 300.000 Kč a vyplacením této zálohy podmiňoval samotný podpis smlouvy a souhlas, že mu bude zbytek finančních prostředků uhrazen do konce roku 1994. Tyto finanční prostředky mu do Děčína na základě telefonického rozhovoru přivezl p. [příjmení]. [příjmení], který peníze před [příjmení] přepočítal a předal mu je. To už měli ověřenou kupní smlouvu i vypsanou fakturu, kdy jej [příjmení] požádal, aby tuto fakturu vypsál na psacím stroji u něho v kanceláři s vysvětlením, že mu marodí sekretářka. V následujících dnech připravil celý finanční obnos s tím, že se v tomto případě jednalo o vlastní zdroje firmy, kdy firma disponovala vzhledem ke své velkoobchodní činnosti dostatečnou hotovostí a z části byly finanční zdroje z půjčky, kterou do firmy obžalovaný poskytl jako osoba. Část těchto prostředků měl půjčených od bývalých společníků firem, ve kterých působil. Telefonicky se domluvili s p. [příjmení]. [příjmení] na předání finanční hotovosti u něho v kanceláři a [příjmení] jej požádal, aby pokud možno přijel sám, aby o jejich obchodních vztazích vědělo co nejméně osob a v této věci jej dále požádal o naprostou diskrétnost s odkazem na spory ve sdružení jeho firmy MAVE ELTRIC a p. [příjmení]. Po jeho příjezdu svědek netrpělivě převzal peníze, podepsal a orazítkoval výdajový pokladní doklad a ani tyto peníze nepočítal. Nakonec se dohodli na uzavření dodatku ke kupní smlouvě a předání všech chybějících podkladů nejpozději do poloviny roku 1995. Obžalovaný věděl, že AQUATIS Brno ještě pracuje na projektové dokumentaci ke stavebnímu řízení a že tato bude předána po dokončení. [příjmení] mu vypracovaný dodatek ke kupní smlouvě bez připomínek podepsal. Již dopředu jej opět požádal, jestli by za něho nevypsal fakturu s tím, že jeho sekretářka šla do důchodu a on si ještě nenasel náhradu, údaje do faktury mu nadiktoval. Následně mu podepsal a orazítkoval jak dodatek kupní smlouvy, tak také všechny přílohy a vystavenou fakturu a požádal jej, jestli by mu hned nemohli vyplatit celou finanční hotovost. Obžalovaný kontaktoval proto kolegu a požádal ho o připravení finanční hotovosti. Převzít hotovost si [příjmení] přijel k nim do kanceláře v Gogolově ulici, kde mu uvedenou hotovost předával kolega [jméno] [příjmení]. Pro zbytek peněz si [příjmení] měl přijet za pár dní. [jméno] [příjmení] také uvedené výdajové pokladní doklady vyhotovil. Obžalovaný tyto doklady pouze podepsal. Při zpracování účetní závěrky za r. 1995 zjistili nedoplatek vůči firmě MAVE ELTRIC ve výši 20.000 Kč a tyto mu někdy v úvodu r. 1996 poslali na účet. V roce 1996 z důvodu jiných podnikatelských aktivit byly další práce na projektu pozastaveny, a to i z důvodu, že jim byla nabídnuta možnost vstoupit osobně i majetkově do Tlakové plynárny Ústí nad Labem, kde bylo nutné stabilizovat tento podnik a i prostřednictvím této firmy chtěli zajistit prostředky pro realizaci projektu výstavby MVE ve Švédsku. Tlaková plynárna v té době sama připravovala několik ambiciózních a zajímavých projektů se zaměřením na energetiku a probíhala jednání s několika subjekty, které zastupovaly potencionální investory. Vzhledem k tomu, že se jednalo o investice v řádech miliard, obžalovaný předpokládal, že projekt výstavby MVE ve Švédsku bude pro velké investory zajímavý a kapitálově tento projekt podpoří. V průběhu tohoto roku dále sledoval vývoj situace ve Švédsku, kde se razantně změnil postoj ke způsobu realizace investic a v tomto roce také nastalo značné oslabení švédské koruny, což podstatně ovlivnilo ekonomiku celého projektu. Následně se rozhodl pozastavit práce na projektu, a to až do konce roku 1997 s tím, že následně provedou nové vyhodnocení reálnosti této investice.

Jak vyplývá z uvedených slov obžalovaného, které odvolací soud v jejich valné části popsal a kterým nebyla soudem I. stupně věnována potřebná pozornost, jím zmiňovaný ambiciózní a lukrativní projekt, do kterého investoval mnohamilionovou částku, přišel zcela vniveč a byl tedy hrubě ztrátový. S touto ztrátou se však obžalovaný zřejmě rychle smířil, není ani jasné, čím byly ztráty vyrovnány. Podle názoru odvolacího senátu však ani nebyly plně vyjasněny důvody neuskutečnění podnikatelského záměru obžalovaného ve Švédsku.

Rovněž není zcela jasné osvětleno, z jakých zdrojů bylo obžalovaným čerpáno na úhradu mnohamilionové částky. Obžalovaný hovořil o prostředcích své osoby a zčásti o prostředcích jeho společnosti. Hovořil o prostředcích lidí, se kterými spolupracoval, o bývalých společnících firem, ve kterých působil. Zmínil se o finančních zdrojích z půjčky, kterou do firmy obžalovaný poskytl jako osoba a konečně zmínil i půjčky od osob Dr. [ulice] a Ing. [příjmení].

Na objasnění takto tvrzených skutečností byl obžalovaný k veřejnému zasedání u odvolacího soudu vyzván, necht' tedy dostupné doklady odvolacímu soudu předloží. Obžalovaný tak učinil a předložil potvrzení [jméno] [příjmení] o zapůjčení částky 2.500.000 Kč, smlouvu o převodu obchodního podílu mezi obžalovaným a osobou [příjmení] [příjmení] znějící na částku 14.385.000 Kč a smlouvu o půjčce mezi Ing. [jméno] [příjmení] a obžalovaným znějící na částku 20.000.000 Kč, předložené listiny byly provedeny jako důkaz podle § 213 odst. 1 tr. řádu u odvolacího soudu. Všechny tyto písemnosti jsou neověřené a podle názoru odvolacího soudu prozatím nepřesvědčivé.

Z výše uvedeného tedy odvolací soud uzavírá, že soud prvního stupně ve smyslu § 2 odst. 5 tr.ř. dosud nezjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu, který by byl nezbytný pro jeho rozhodnutí. Závěr soudu o tom, že nebyla prokázána vina obžalovaného, je předčasné, odůvodnění napadeného rozsudku není přesvědčivé, neboť se soud I. stupně nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro své rozhodnutí a skutková zjištění nejsou dosud podle § 258 odst. 1 písm.b) tr. řádu jasná a úplná. K objasnění věci je třeba ve smyslu § 258 odst. 1 písm.c) tr. řádu provést důkazy další a jejich provádění před odvolacím soudem by znamenalo nahrazovat činnost soudu I. stupně.

Vrchní soud považuje za potřebné doplnit dokazování výsledkem svědků [příjmení] [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] k okolnostem zapůjčení deklarovaných částek, tedy zejména zda tyto osoby měly vůbec uvedené prostředky k dispozici, jaký byl jejich zdroj, zda a jakou formou byly zapůjčené částky vráceny. Obdobné skutečnosti by se měl pokusit zjistit výsledkem svědka [příjmení], pokud svědek bude samozřejmě soudu k dispozici. Dále krajský soud provede výslech svědka [příjmení] [příjmení] ze společnosti AQUATIS Brno ke všem okolnostem projektu výstavby ve Švédsku, zejména jeho reálnosti, stavu rozpracovanosti, k ověření, zda obžalovanému bylo dodáno stavební povolení, jak je požadováno v podaném odvolání. V návaznosti na to se krajskému soudu nezapovídá doplnit dokazování v potřebném dalším směru pro objasnění uvedených skutečností. Toto doplnění dokazování by bylo nad rámec rozsahu dokazování u veřejného zasedání odvolacího soudu ve smyslu § 259 odst. 1 tr. řádu.

Teprve po takto doplněném dokazování bude mít soud I. stupně vytvořeny potřebné podmínky pro závěr o tom, zda obžalovaný svým zaviněným jednáním naplnil všechny zákonné znaky skutkové podstaty trestného činu podle § 148 odst. 1,4 tr. zákona. Není nutno, aby krajský soud činil, jak požaduje odvolatelka, závěr o nevině obžalovaného, postačí, pokud krajský soud shromáždí potřebné důkazy buď pro závěr o vině obžalovaného, či závěr, že nebylo plně prokázáno, že obžalovaný se citovaného či jiného trestného činu dopustil. To vše při respektování zásad uvedených v ust. § 2 odst. 6 tr. řádu.

Z uvedených důvodů byl napadený rozsudek v plném rozsahu zrušen a podle § 259 odst. 1 tr. řádu věc vrácena soudu prvního stupně.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná.

Praha 29. listopadu 2005

JUDr. Marcel Ječný
předseda senátu